

Rozbor činnosti za rok 2025

1. Knižničný fond

Knižničný fond Mestskej knižnice vo Svite k 31. 12. 2025 tvorilo 29 592 knižničných jednotiek, z toho bolo 29 555 zväzkov kníh a 37 zväzkov audiovizuálnych a elektronických dokumentov. Zloženie fondu: 8 865 zväzkov odbornej literatúry pre dospelých, čo je 29,96 %, 11 598 zväzkov krásnej literatúry pre dospelých, čo je 39,19 % a 9 129 zväzkov literatúry pre deti a mládež, čo je 30,85 % .

V rozpočte bolo na nákup knižničného fondu schválených 3 000 €, skutočne sa vyčerpalo 3 000,02 €. Z uvedených financií bolo zakúpených 170 zväzkov kníh za 2 091,96 € a 17 titulov periodík v hodnote 908,06 €.

Knižnica získala i dotáciu z Fondu na podporu umenia z Bratislavy na nákup literatúry vo výške 1 800 €, z ktorej zakúpila 160 zväzkov kníh. Ďalších 208 zväzkov kníh v hodnote 2 000 € zakúpila knižnica zo sponzorského daru Spolku nezávislých donorov z Bratislavy. Vydavateľstvá, rôzne organizácie a hlavne individuálni darcovia venovali do fondu knižnice 105 titulov kníh a 5 titulov periodík.

Celkový prírastok knižničného fondu bol 643 zväzkov kníh a 24 titulov periodík v celkovej hodnote 5 891,96 €. Snahou knižnice je získať dokumenty čo najlacnejšie, využíva preto rôzne zľavy a nakupuje u dodávateľov poskytujúcich výhodný rabat. Z vlastných finančných prostriedkov (bez darov, sponzorov a dotácie) zakúpila 170 titulov kníh v hodnote 2 091,96 €, skutočná hodnota kníh však bola 2 932,83 €, čo znamená úsporu 28,67 %.

Pracovnícky knižnice uskutočnili podľa Zákona č. 126/2015 Z. z. o knižniciach v období od 23. júna 2025 do 20. júla 2025 riadnu revíziu knižničného fondu. Skontrolovali 27 507 knižničných jednotiek a 37 audiovizuálnych dokumentov v centrálnej knižnici vo Svite a 2 389 knižničných jednotiek v pobočke Pod Skalkou. V čase revízie knižnica evidovala 29 896 knižničných jednotiek v cene 128 832,19 €, z ktorých bolo 28 147 zväzkov prítomných v knižnici a 1 718 zväzkov požičaných. Rozdiel medzi evidovaným stavom a skutočnosťou bol 30 zväzkov kníh v hodnote 95,42 €, ktoré knižnica navrhla na vyradenie. Vzhľadom na päťročný interval od poslednej revízie je počet 30 zväzkov nezvestných dokumentov primeraný. Strata dokumentov vyplýva z toho, že knihy sú pre návštevníkov voľne prístupné. Ani maximálna snaha pracovníčok neumožňuje úplnú kontrolu kníh počas výpožičného procesu. Knižnica má síce kamery v 2 oddeleniach, bohužiaľ v každom oddelení je len jedna kamera a nie je technicky možné ju nastaviť tak, aby pokryla celý výpožičný priestor. Knižnica nemá ani elektronické zabezpečovacie zariadenie, pretože finančné náklady na jeho zriadenie sú veľmi vysoké. Z praxe iných knižníc je pritom zrejmé, že ani zabezpečovacie zariadenia nie sú celkom účinné.

Okrem 30 zväzkov nezvestných dokumentov v hodnote 95,42 € bolo pri revízii vyradených i 681 zväzkov poškodených, zastaraných a duplicitných kníh v hodnote 1 534,94 €. Spolu to tvorilo 711 zväzkov v hodnote 1 639,36 €.

2. Používatelia

Knižničné služby v roku 2025 využívalo 938 používateľov. Zloženie: 437 detí do 15 rokov, 57 študentov, 276 dospelých v produktívnom veku, 155 seniorov a 13 kolektívnych členov (školy, knižnice a iné spolupracujúce organizácie). Príjmy z členských poplatkov boli 875,10 €. Knižnicu za celý rok navštívilo 10 032 používateľov, z toho výpožičné služby využilo 7 516 čitateľov a realizované podujatia navštívilo 2 516 osôb. Knižnica zorganizovala 168 podujatí, z toho bolo 93 podujatí výchovno-vzdelávacích a 75 kultúrno-spoločenských. Prístup k internetu využilo 203 obyvateľov a webová stránka knižnice mala za celý rok 7 389 návštev.

3. Výpožičné služby

V roku 2025 si čitatelia požičali 20 178 zväzkov kníh, z toho bolo 1 837 titulov náučnej literatúry pre dospelých, 11 790 titulov krásnej literatúry pre dospelých, 5 965 titulov literatúry pre deti a mládež a 586 periodík. Bolo to o 632 zväzkov menej ako v roku 2024. Pokles bol spôsobený tým, že knižnica bola z dôvodu celkovej revízie knižničného fondu 1 mesiac zatvorená.

Knižnica poskytuje používateľom všetky moderné knihovnícke služby – výpožičky dokumentov, poskytovanie faktografických a bibliografických informácií, rešeršné a reprografické služby a medziknižničnú výpožičnú službu, a tiež elektronické služby – katalóg na internete, vstup do vlastného čitateľského konta, samoobslužné rezervovanie a predlžovanie výpožičnej doby dokumentov, zasielanie rezervácií, upozornení a upomienok prostredníctvom e-mailu alebo sms správy.

Základné služby sú poskytované bezplatne, poplatky sa vyberajú len za špeciálne služby – rezerváciu dokumentov, vyhotovenie rešerší, reprografické a medziknižničné výpožičné služby. Za tie v roku 2025 knižnica vybrala 209,15 €. Knižnica vyberá tiež sankčné poplatky – za upomienky, stratu preukazu a stratu dokumentu. Príjem za tieto položky bol 454,60 €. On-line služby – vstup do elektronického výpožičného systému a vstup do elektronického katalógu využilo 3 793 používateľov.

4. Kultúrno-vzdelávacia činnosť

Knižnica každoročne pripravuje besedy, výstavy a rôzne spoločenské a vzdelávacie podujatia, ktorými sa snaží propagovať kvalitnú literatúru, oboznamovať čitateľov so spisovateľmi a ich tvorbou, osobnosťami spoločenského života a propagovať knižnicu a jej služby. Zároveň sprístupňuje diela rôznych druhov výtvarného umenia v svojej výstavnej sieni. V roku 2025 pripravila 168 podujatí pre 2 516 používateľov, z toho bolo 93 výchovno-vzdelávacích podujatí a 75 kultúrno-spoločenských podujatí. Z celkového počtu 168 podujatí bolo 123 podujatí pre deti, 19 podujatí pre mládež a 26 podujatí pre dospelých čitateľov.

Všetky podujatia knižnica propaguje v miestnych a regionálnych médiách, na webovej i facebookovej stránke mesta a knižnice.

V priebehu roka sme sa opätovne zapojili do obľúbených celoslovenských akcií: literárnej súťaže pre deti ZŠ – Osmijankova literárna záhrada, medzinárodnej nočnej akcie Noc s Andersenom, detského čitateľského maratónu Čítajme si, podujatia o ochrane prírody Lesy pre ľudí a ľudia pre lesy a podujatia Prečítané leto. Počas celého školského roka sme organizovali cyklus informačnej výchovy pre všetky triedy predškolákov mestskej materskej školy, súkromnej materskej školy Kidsfun a cirkevnej materskej školy sv. Gianny Berettovej Mollovej zo Svitú, aj čítanie pre rodičov s deťmi „Z knižnice do rozprávky“. V marci – mesiaci knihy sme prvákov základných škôl mesta slávnostne prijali za čitateľov knižnice a pripravili sme tiež výstavy nových kníh, hovorené bibliografie a kvízy pre žiakov rôznych ročníkov základných škôl i špeciálnej základnej školy v našom meste. Informačnú výchovu sme zrealizovali i pre Materskú školu v Mengusovciach.

Pre deti a verejnosť sme pripravili prezentáciu 2 nových kníh Karola Semana, bývalého lesníka a prvého riaditeľa košickej ZOO. Pre študentov Strednej odbornej školy polytechnickej Jána Antonína Baťu vo Svite sme uskutočnili besedu o SNP so spisovateľom Gustávom Murínom, pre verejnosť workshop – tvorba mandaly a komunitné podujatie „Priateľstvo bez hraníc“ spoločne pre deti zo základnej i špeciálnej základnej školy. Mestská knižnica získala i dotáciu 1 000 € z Fondu na podporu umenia na realizáciu cyklu podujatí „Literárne SVITanie“ – 2. ročník. V rámci cyklu sme pripravili besedu pre deti so spisovateľom a vysokoškolským učiteľom, špecializujúcim sa na literatúru pre deti a mládež Dávidom Dziačkom, pre verejnosť stretnutie so známou slovenskou spisovateľkou Andreou Rimovou, uskutočnili sa i 2 besedy (pre deti i verejnosť) so spisovateľkou Petrou Džerengovou. Pre prázdninujúce deti sme zrealizovali informačnú výchovu o včelách, spojenú s tvorivou dielňou. S lektorkou pani Máriou Habajovou vyrábali sviečky zo včelích plástov. So študentmi Strednej odbornej školy polytechnickej J. A. Baťu vo Svite sme besedovali s mladým slovenským spisovateľom a blogerom Matejom Rumanovským. Žiaci z oboch základných škôl mesta sa na 2 environmentálnych prednáškach oboznámili so stopami zvierat Tatranského národného parku. Ich život a pohyb v tatranskom prostredí im priblížila zoologička a vedecká pracovníčka z TANAP-u Ing. Gabriela Chovancová, PhD. Vo výstavnej miestnosti knižnice si mohli návštevníci pozrieť výstavy: práce žiakov výtvarného odboru SZUŠ Fantázia, fotografie fotoklubu Mamut, výber z tvorby amatérskeho výtvarníka a obyvateľa mesta Juraja Ujházyho, patchwork Sviťanky Hanky Kysuckej, maľby občana mesta Petra Adamca, tvorbu žiakov ZUŠ mesta, fotografie mladého fotografa Samuela Skokana, tiež fotografie profesionálneho fotografa Ľuba Perunka, výber z tvorby fotografov fotoklubu Mamut i výstavu k 80. výročiu ukončenia 2. svetovej vojny. V ostatných oddeleniach knižnice boli výstavy kníh slovenských i svetových spisovateľov a tiež výstava prác žiakov ŠZŠ aj s vyhodnotením. Celoročne sme pripravovali i besedy o knihách a spisovateľoch, zážitkové čítania, informačné výchovy, čítania s porozumením, environmentálne podujatia, kvízy, súťaže a exkurzie.

5. Pobočka Pod Skalkou

Knižničný fond pobočky Pod Skalkou na konci roka 2025 tvorilo 2 380 knižničných jednotiek. V pobočke bolo prihlásených 18 čitateľov, z toho 4 deti, 6 dospelých v produktívnom veku a 8 seniori. Za celý rok 2025 ju navštívilo 397 používateľov, z toho 105 detí. Vypožičali si 902 knižničných jednotiek. Pracovníčka pobočky odviedla do pokladne mestskej knižnice poplatky za registráciu v sume 22,40 €. V obidvoch knižniciach platí ten istý čitateľský preukaz.

Tabuľková časť	2024	2025
Knižničné jednotky	29 660	29 592
Zväzky na 1 obyvateľa	3,83	3,87
Zväzky na 1 čitateľa	31,12	31,55
Prírastky – z rozpočtu	244	170
- dotácie, sponzori, dary	454	473
Úbytky	794	711
Registrovaní používatelia	953	938
% čitateľov z počtu obyvateľov	12,31	12,25
Návštevnosť spolu	11 070	10 032
Výpožičky spolu	20 810	20 178
Kultúrno-vzdelávacie podujatia	228	168
Nákup kníh v € (rozpočet)	2 089,42	2 091,96
kníh v € (sponzori, dotácie)	2 600,00	3 800,00

6. Interiérové vybavenie a výpočtová technika

Knižnica zakúpila do oddelenia krásnej literatúry kobercové štvorce v sume 2 141,59 € a čistiacu zónu pri vstupe do knižnice v sume 303,99 €. Zároveň bola nútená zakúpiť nový počítač v hodnote 420,54 €, pretože technické parametre pôvodného počítača s nepodporovaným operačným systémom Windows 7 neumožňovali inštaláciu potrebného novšieho operačného systému. Zakúpený bol tiež nový kamerový systém do jednotlivých oddelení knižnice v sume 444,80 €, pretože väčšina kamier pôvodného systému sa pokazila a výmena za novšie typy kamier nebola možná z dôvodu nekompatibility so starým systémom.

7. Plnenie rozpočtu

Na rok 2025 bol schválený rozpočet vo výške 108 087 €. V priebehu roka bol upravený na 116 650 €. Zvýšený bol o 1 800 € - dotácia na nákup kníh (Fond na podporu umenia z Bratislavy), o 1 000 € - dotácia na cyklus podujatí „Literárne SVITanie“ (Fond na podporu umenia z Bratislavy), o 2 000 € - dar na nákup kníh (Spolok nezávislých donorov z Bratislavy), o 3 263 € - dotácia na mzdy z Ministerstva financií SR a o 500 € na nepeňažné plnenie. Skutočné čerpanie rozpočtu bolo vo výške 104 049,69 €. Príjmy z knižničnej činnosti boli 1 538,85 €.

Rozpis príjmov	rok 2024	rok 2025
Členský poplatok - centrála	829,70	852,70
Členský poplatok - pobočka	14,40	22,40
Zaplatené stratené knihy	0,00	0,00
Upomienky	450,75	449,70

Výpožičné časopisov	31,00	26,70
Medziknižničná výpožičná služba	56,80	57,20
Strata preukazu	0,70	4,90
Rezervovanie kníh	72,00	79,80
Predaj vyradených kníh	40,60	15,20
Reprografické služby	57,30	21,50
Rešerše	10,60	8,75
Spolu knižničná činnosť	1 563,85	1 538,85
Iné príjmy – sponzori, dary	7 059,20	4 800,00
Spolu príjmy	8 623,05	6 338,85

Spracovala: Mgr. Daniela Šipošová

Vo Svite 27. 2. 2026